

829

USTAWA

z dnia 9 czerwca 2011 r.

o zmianie ustawy o Państwowej Inspekcji Pracy oraz niektórych innych ustaw¹⁾

Art. 1. W ustawie z dnia 13 kwietnia 2007 r. o Państwowej Inspekcji Pracy (Dz. U. Nr 89, poz. 589, z późn. zm.²⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 4:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Głównego Inspektora Pracy powołuje i odwołuje Marszałek Sejmu po zasięgnięciu opinii Rady Ochrony Pracy i właściwej komisji sejmowej.”,

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Zastępców Głównego Inspektora Pracy powołuje i odwołuje Marszałek Sejmu, na wniosek Głównego Inspektora Pracy po zasięgnięciu opinii Rady Ochrony Pracy.”;

2) w art. 5 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Okręgowych inspektorów pracy powołuje i odwołuje Główny Inspektor Pracy po zasięgnięciu opinii Rady Ochrony Pracy.”;

3) w art. 10:

a) w ust. 1:

— uchyla się pkt 2,

— uchyla się pkt 5,

— pkt 6 otrzymuje brzmienie:

„6) kontrola wyrobów wprowadzonych do obrotu lub oddanych do użytku pod względem spełniania przez nie zasadniczych lub innych wymagań dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy, określonych w odrębnych przepisach;”,

— pkt 7 otrzymuje brzmienie:

„7) podejmowanie działań polegających na zapobieganiu i ograniczaniu zagrożeń w środowisku pracy, a w szczególności:

a) badanie okoliczności i przyczyn wypadków przy pracy oraz kontrola stosowania środków zapobiegających tym wypadkom,

b) analizowanie przyczyn chorób zawodowych oraz kontrola stosowania środków zapobiegających tym chorobom,

c) inicjowanie prac badawczych w dziedzinie przestrzegania prawa pracy, a w szczególności bezpieczeństwa i higieny pracy,

d) inicjowanie przedsięwzięć w sprawach ochrony pracy w rolnictwie indywidualnym,

e) udzielanie porad służących ograniczaniu zagrożeń dla życia i zdrowia pracowników, a także w zakresie przestrzegania prawa pracy,

f) podejmowanie działań prewencyjnych i promocyjnych zmierzających do zapewnienia przestrzegania prawa pracy;”,

b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Państwowa Inspekcja Pracy może podejmować działania w zakresie prowadzenia badań i pomiarów oraz analizowania zagrożeń powodowanych przez czynniki szkodliwe i uciążliwe w środowisku pracy.”;

4) w art. 11:

a) dodaje się pkt 6a w brzmieniu:

„6a) nakazania wykonania badań i pomiarów czynników szkodliwych i uciążliwych w środowisku pracy w przypadku naruszenia trybu, metod, rodzaju lub częstotliwości wykonania tych badań i pomiarów lub konieczności stwierdzenia wykonywania pracy w szczególnych warunkach;”,

b) pkt 8 otrzymuje brzmienie:

„8) skierowania wystąpienia lub wydania polecenia, w razie stwierdzenia innych naruszeń niż wymienione w pkt 1—7, w sprawie ich usunięcia, a także wyciągnięcia konsekwencji w stosunku do osób winnych.”;

5) w art. 13 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) pracodawcy — a w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy oraz kontroli legalności zatrudnienia także niebędący pracodawcami przedsiębiorcy i inne jednostki organizacyjne — na rzecz których jest świadczona praca przez osoby fizyczne, w tym przez osoby wykonujące na własny rachunek działalność gospodarczą, bez względu na podstawę świadczenia tej pracy;”;

6) w art. 14 w ust. 2:

a) pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych na koncie ubezpieczonego i koncie płatnika składek, o których mowa odpowiednio w art. 40 i 45 ustawy z dnia 13 października 1998 r.

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 7 lipca 1994 r. — Prawo budowlane oraz ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r. — Kodeks postępowania karnego.

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2008 r. Nr 237, poz. 1656, z 2009 r. Nr 6, poz. 33 i Nr 20, poz. 106, z 2010 r. Nr 109, poz. 708, Nr 182, poz. 1228, Nr 238, poz. 1578 i Nr 257, poz. 1725 oraz z 2011 r. Nr 73, poz. 390.

o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 205, poz. 1585, z późn. zm.³⁾), w zakresie podlegania ubezpieczeniom społecznym, a także danych o wypadkach przy pracy uzyskanych na podstawie ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz. U. z 2009 r. Nr 167, poz. 1322, z późn. zm.⁴⁾);”;

b) w pkt 4 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje pkt 5–7 w brzmieniu:

„5) w rejestrze bezrobotnych;

6) w Krajowym Rejestrze Sądowym;

7) w Krajowym Rejestrze Karnym.”;

7) w art. 18 dodaje się ust. 7 w brzmieniu:

„7. Główny Inspektor Pracy może upoważnić okręgowego inspektora pracy do dokonywania czynności w sprawach z zakresu prawa pracy wobec pracowników okręgowego inspektoratu pracy nadzorujących lub wykonujących czynności kontrolne.”;

8) w art. 22 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Kontrole, o których mowa w ust. 1 i 2, wspólnie z właściwymi inspektorami pracy, mogą również przeprowadzać inni pracownicy Państwowej Inspekcji Pracy posiadający niezbędną wiedzę w przedmiocie kontroli, jak również przedstawiciele zagranicznych służb i instytucji, do zadań których należy ochrona pracy, na podstawie imiennego upoważnienia wydanego odpowiednio przez Głównego Inspektora Pracy lub okręgowego inspektora pracy.”;

9) w art. 23 w ust. 1:

a) pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) żądania od podmiotu kontrolowanego oraz od wszystkich pracowników lub osób, które są lub były zatrudnione, albo które wykonują lub wykonywały pracę na jego rzecz na innej podstawie niż stosunek pracy, w tym osób wykonujących na własny rachunek działalność gospodarczą, a także osób korzystających z usług agencji zatrudnienia, pisemnych i ustnych informacji w sprawach objętych kontrolą oraz wzywania i przesłuchiwania tych osób w związku z przeprowadzaną kontrolą;”;

b) pkt 9 otrzymuje brzmienie:

„9) sprawdzania tożsamości osób wykonujących pracę lub przebywających na terenie podmiotu kontrolowanego, a także osób korzystających z usług agencji zatrudnienia, ich przesłuchiwanie i żądania oświadczeń w sprawie legalności zatrudnienia lub prowadzenia innej działalności zarobkowej;”;

10) w art. 24 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Kontrolę przeprowadza się po okazaniu legitymacji służbowej potwierdzającej tożsamość i uprawnienia inspektora pracy lub innego upoważnionego pracownika Państwowej Inspekcji Pracy.”;

11) w art. 31 w ust. 2 pkt 10 otrzymuje brzmienie:

„10) treść decyzji ustnych i poleceń oraz informacje o terminach ich realizacji;”;

12) w art. 33 w ust. 1 pkt 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1) wydaje decyzje, o których mowa w art. 11 pkt 1–4 i pkt 6–7 oraz art. 11a;

2) kieruje wystąpienia i wydaje polecenia, o których mowa w art. 11 pkt 8;”;

13) w art. 34:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Decyzje, o których mowa w art. 11 pkt 1–7 i art. 11a, wydawane są w formie pisemnej lub stanowiącej wpis do dziennika budowy.”;

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a i 1b w brzmieniu:

„1a. Decyzje, o których mowa w art. 11 pkt 1–4, mogą być wydawane w formie ustnej.

1b. Polecenia, o których mowa w art. 11 pkt 8, wydawane są w formie ustnej.”;

c) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Decyzja wydana w formie pisemnej lub stanowiąca wpis do dziennika budowy powinna zawierać: oznaczenie organu Państwowej Inspekcji Pracy, datę wydania, oznaczenie strony lub stron, powołanie podstawy prawnej, rozstrzygnięcie, termin usunięcia stwierdzonych uchybień oraz pouczenie o przysługujących środkach odwoławczych.”;

d) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Decyzje i polecenia, o których mowa w ust. 1a i 1b, wydaje się w celu usunięcia ujawnionych w toku kontroli uchybień, jeżeli mogą być one usunięte podczas trwania kontroli lub niezwłocznie po jej zakończeniu.”;

14) art. 35 otrzymuje brzmienie:

„Art. 35. 1. Podmiot kontrolowany, do którego została skierowana decyzja, o której mowa w art. 11 pkt 1–7 oraz art. 11a, ma obowiązek informowania odpowiedniego organu Państwowej Inspekcji Pracy o jej realizacji z upływem terminów określonych w decyzji.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do decyzji i poleceń, o których mowa w art. 34 ust. 4.”;

15) art. 37 otrzymuje brzmienie:

„Art. 37. 1. W razie stwierdzenia w toku kontroli wykroczenia polegającego na naruszeniu przepisów ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i insty-

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2009 r. Nr 218, poz. 1690, z 2010 r. Nr 105, poz. 668, Nr 182, poz. 1228, Nr 225, poz. 1474, Nr 254, poz. 1700 i Nr 257, poz. 1725 oraz z 2011 r. Nr 45, poz. 235, Nr 75, poz. 398 i Nr 138, poz. 808.

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2010 r. Nr 257, poz. 1725 oraz z 2011 r. Nr 45, poz. 235, Nr 122, poz. 696 i Nr 138, poz. 808.

tuczach rynku pracy w zakresie określonym w art. 10 ust. 1 pkt 3 i 4, inspektor pracy prowadzi postępowanie mandata-
towe lub występuje z wnioskiem do sądu o ukaranie osób odpowiedzialnych za stwierdzone nieprawidłowości.

2. Inspektor pracy niezwłocznie powiadamia o naruszeniu przepisów prawa właściwe organy, a w szczególności:

- 1) Zakład Ubezpieczeń Społecznych — o naruszeniu przepisów w zakresie ubezpieczeń społecznych;
- 2) urząd kontroli skarbowej — o naruszeniu przepisów prawa podatkowego;
- 3) Policję lub Straż Graniczną — o naruszeniu przepisów o cudzoziemcach;
- 4) starostę — o stwierdzonych przypadkach naruszenia przez bezrobotnego lub przez podmiot kontrolowany przepisów o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Na wniosek starosty inspektor pracy powiadamia go o wynikach kontroli podmiotu kontrolowanego.

3. Okręgowy inspektor pracy niezwłocznie powiadamia:

- 1) marszałka województwa o:
 - a) stwierdzonych przypadkach naruszenia warunków prowadzenia agencji zatrudnienia określonych w przepisach o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,
 - b) wynikach kontroli podmiotu kontrolowanego — na wniosek marszałka województwa;
- 2) wojewodę — o stwierdzonych przypadkach naruszenia przepisów o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy związanych z zatrudnianiem cudzoziemców lub powierzaniem im innej pracy zarobkowej.”;

16) po art. 37 dodaje się art. 37a w brzmieniu:

„Art. 37a. W uzasadnionych przypadkach, wobec pracodawcy rozpoczynającego działalność, a także jeżeli nie stwierdzono:

- 1) bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia pracowników lub innych osób wykonujących pracę,
- 2) popełnienia wykroczenia z winy umyślnej

— inspektor pracy może odstąpić od stosowania środków prawnych, o których mowa w art. 33, poprzestając na ustnym pouczeniu o sposobach zgodnego z wymogami prawa zorganizowania pracy i odebraniu od podmiotu kontrolowanego oświadczenia o terminie usunięcia ujawnionych w toku kontroli uchybień.”;

17) w art. 40:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Główny Inspektor Pracy powołuje i odwołuje:

- 1) w Głównym Inspektoracie Pracy — dyrektora i wicedyrektora Gabinetu Głównego Inspektora Pracy, dyrektorów i wicedyrektorów departamentów, głównego księgowego, doradców, rzecznika prasowego oraz kierowników sekcji;
- 2) w okręgowym inspektoracie pracy — zastępców okręgowego inspektora pracy, głównego księgowego, nadinspektorów pracy — kierowników oddziałów, doradców oraz kierowników sekcji;
- 3) w Ośrodku — dyrektora i jego zastępców oraz głównego księgowego.”,

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Osobie odwołanej ze stanowiska, o którym mowa w ust. 1 i art. 5 ust. 3, która przed powołaniem na to stanowisko była pracownikiem Państwowej Inspekcji Pracy, przysługuje prawo do nawiązania stosunku pracy na stanowisku równorzędnym z zajmowanym przed powołaniem.”;

18) po art. 48 dodaje się art. 48a w brzmieniu:

„Art. 48a. 1. Pracownikowi przysługuje zwrot kosztów poniesionych na ochronę prawną, jeżeli postępowanie karne wszczęte przeciwko niemu o przestępstwo popełnione w związku z wykonywaniem czynności służbowych zostanie zakończone prawomocnym orzeczeniem o umorzeniu wobec braku ustawowych znamion czynu zabronionego lub niepopelnienia przestępstwa albo wyrokiem uniewinniającym.

2. Koszty w wysokości odpowiadającej określone w odrębnych przepisach wynagrodzeniu jednego obrońcy zwraca się ze środków Państwowej Inspekcji Pracy.”;

19) art. 55 otrzymuje brzmienie:

„Art. 55. 1. W Państwowej Inspekcji Pracy tworzy się zakładowy fundusz nagród, zwany dalej „funduszem”, w wysokości 3% planowanych wynagrodzeń osobowych.

2. Fundusz może być podwyższany przez Głównego Inspektora Pracy w ramach posiadanych środków na wynagrodzenia.

3. Wysokość i zasady przyznawania indywidualnych nagród z funduszu określa Główny Inspektor Pracy.”;

20) w art. 58 ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Czas pracy pracowników Państwowej Inspekcji Pracy nie może przekraczać 8 godzin na dobę i średnio 40 godzin tygodniowo w przyjętym okresie rozliczeniowym nie dłuższym niż 3 miesiące.

2. W przypadkach uzasadnionych rodzajem pracy i jej organizacją mogą być stosowane rozkłady czasu pracy, w których jest dopuszczalne przedłużenie czasu pracy do 12 godzin na dobę. W tych rozkładach czas pracy nie może jednak przekraczać średnio 40 godzin na tydzień, w przyjętym okresie rozliczeniowym nie dłuższym niż 3 miesiące.”;

21) w art. 73 w ust. 1 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„Nie można wszcząć postępowania dyscyplinarnego po upływie 3 miesięcy od dnia uzyskania przez Głównego Inspektora Pracy lub okręgowego inspektora pracy wiadomości o popełnionym przewinieniu; nie można wszcząć postępowania ani wydać orzeczenia o ukaraniu po upływie 3 lat od popełnienia przewinienia.”;

22) po art. 74 dodaje się art. 74a w brzmieniu:

„Art. 74a. 1. Kadencja członka komisji dyscyplinarnej wygasa w razie jego śmierci, odwołania lub ustania stosunku pracy.

2. Główny Inspektor Pracy odwołuje członka komisji dyscyplinarnej, jeżeli:

- 1) zrzekł się on członkostwa w komisji dyscyplinarnej;
- 2) stał się on trwale niezdolny do pełnienia obowiązków na skutek choroby;
- 3) został on skazany prawomocnym wyrokiem sądu za popełnienie przestępstwa;
- 4) zaistnieją inne okoliczności, które wskazują, że nie daje on rękojmi należytego wykonywania obowiązków członka komisji dyscyplinarnej.”;

23) po art. 75 dodaje się art. 75a w brzmieniu:

„Art. 75a. 1. Kadencja rzecznika dyscyplinarnego wygasa w razie jego śmierci, odwołania lub ustania stosunku pracy.

2. Główny Inspektor Pracy odwołuje rzecznika dyscyplinarnego, jeżeli:

- 1) zrzekł się on tej funkcji;
- 2) stał się on trwale niezdolny do pełnienia obowiązków na skutek choroby;
- 3) został on skazany prawomocnym wyrokiem sądu za popełnienie przestępstwa;
- 4) zaistnieją inne okoliczności, które wskazują, że nie daje on rękojmi należytego wykonywania obowiązków rzecznika dyscyplinarnego.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 7 lipca 1994 r. — Prawo budowlane (Dz. U. z 2010 r. Nr 243, poz. 1623, z późn. zm.⁵⁾) w art. 56 w ust. 1 uchyla się pkt 3.

Art. 3. W ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. — Kodeks postępowania karnego (Dz. U. Nr 89, poz. 555, z późn. zm.⁶⁾) w art. 325e po § 1 dodaje się § 1a w brzmieniu:

„§ 1a. W przypadku gdy zawiadomienie o przestępstwie zostało złożone przez inspektora pracy, uzasadnienie postanowienia o odmowie wszczęcia dochodzenia oraz umorzeniu dochodzenia sporządza się na jego wniosek.”.

Art. 4. Z dniem wejścia w życie ustawy pracownicy zatrudnieni w Państwowej Inspekcji Pracy na stanowiskach ekspertów stają się doradcami.

Art. 5. Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *B. Komorowski*

⁵⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2011 r. Nr 32, poz. 159, Nr 45, poz. 235, Nr 94, poz. 551 i Nr 135, poz. 789.

⁶⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1999 r. Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 50, poz. 580, Nr 62, poz. 717, Nr 73, poz. 852 i Nr 93, poz. 1027, z 2001 r. Nr 98, poz. 1071 i Nr 106, poz. 1149, z 2002 r. Nr 74, poz. 676, z 2003 r. Nr 17, poz. 155, Nr 111, poz. 1061 i Nr 130, poz. 1188, z 2004 r. Nr 51, poz. 514, Nr 69, poz. 626, Nr 93, poz. 889, Nr 240, poz. 2405 i Nr 264, poz. 2641, z 2005 r. Nr 10, poz. 70, Nr 48, poz. 461, Nr 77, poz. 680, Nr 96, poz. 821, Nr 141, poz. 1181, Nr 143, poz. 1203, Nr 163, poz. 1363, Nr 169, poz. 1416 i Nr 178, poz. 1479, z 2006 r. Nr 15, poz. 118, Nr 66, poz. 467, Nr 95, poz. 659, Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 141, poz. 1009 i 1013, Nr 167, poz. 1192 i Nr 226, poz. 1647 i 1648, z 2007 r. Nr 20, poz. 116, Nr 64, poz. 432, Nr 80, poz. 539, Nr 89, poz. 589, Nr 99, poz. 664, Nr 112, poz. 766, Nr 123, poz. 849 i Nr 128, poz. 903, z 2008 r. Nr 27, poz. 162, Nr 100, poz. 648, Nr 107, poz. 686, Nr 123, poz. 802, Nr 182, poz. 1133, Nr 208, poz. 1308, Nr 214, poz. 1344, Nr 225, poz. 1485, Nr 234, poz. 1571 i Nr 237, poz. 1651, z 2009 r. Nr 8, poz. 39, Nr 20, poz. 104, Nr 28, poz. 171, Nr 68, poz. 585, Nr 85, poz. 716, Nr 127, poz. 1051, Nr 144, poz. 1178, Nr 168, poz. 1323, Nr 178, poz. 1375, Nr 190, poz. 1474 i Nr 206, poz. 1589, z 2010 r. Nr 7, poz. 46, Nr 98, poz. 626, Nr 106, poz. 669, Nr 122, poz. 826, Nr 125, poz. 842, Nr 182, poz. 1228 i Nr 197, poz. 1307 oraz z 2011 r. Nr 48, poz. 245 i 246, Nr 53, poz. 273, Nr 112, poz. 654 i Nr 117, poz. 678.